

min Mening er farbare —, hvis man vil fremme Grønlandernes Vel, saa skal man undersøge: hvor er det virkelig rationelt at lægge sin Energi ind, og hvad er det virkelig rationelt at søge at oparbejde blandt Grønlanderne og i Grønland til Fordel for disse Mennesker? En saadan Undersøgelse vil efter min Mening føre til det Resultat, at det klogeste er at gøre alt for at udnytte de naturlige og ikke ringe Muligheder, der er paa Grønlands Vestkyst. Det hele Arbejde vilde være gaaet meget bedre, hvis man havde taget denne Overenskomst, mod hvilken der efter min Mening sagligt ikke kan gøres vægtige Indvendinger, og hvis man saa havde sat ind med Offerwillie og Energi paa at gøre noget virksomt og til Bunds for de Grønlandere, der bor paa Vestkysten.

Det er min Opfattelse af denne Sag; men jeg tror, at det, saaledes som Sagen nu ligger, og efter de Ønsker, der er fremkommet fra det ærede Medlem Hr. Pürschel, af alle Grunde er det klogeste, at vi tager den videre Drøftelse af denne Sags baade formelle og saglige Side i et Udvalg, og dér skal mit Parti ikke lægge nogen Hindring i Vejen for, at Sagkundskaben paa ethvert Omraade kommer til Orde.

Udenrigsministeren (Moltke): Jeg skal i Dag indskrænke mig til nogle ganske korte Bemærkninger ud fra det Synspunkt, at da nu Sagens videre Behandling vil komme til at foregaa i et Udvalg, vil der dér bedst kunne gives Svar paa de forskellige Forespørgsler, som blandt andet ogsaa er rettet til mig i Dag, og at det ikke vil være praktisk at fordybe sig yderligere i en Diskussion om juridiske Emner.

Med Hensyn til Udvalgsbehandlingen vil jeg gerne have Lov til at sige, at jeg hele Tiden har været paa det rene med, at en saadan vilde finde Sted, og hvis det havde ligget i min Magt at forhindre den, vilde jeg dog ikke have gjort det, fordi jeg staar paa det Standpunkt, at Regeringen her skal holde sig nøje i Kontakt med Rigsdagen, og, som jeg sagde i Gaar i min Forelæggelsestale, nu er denne Sag overgivet til Rigsdagens Afgørelse.

Med Hensyn til de Forespørgsler, som er rettet til mig, indirekte i Gaar af det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, direkte i Dag af det ærede Medlem Hr. Vanggaard, om, hvorvidt der vil være Mulighed for i Interesse af Fredningen af Søler udenfor Territoriet at indlede Forhandlinger — det blev egentlig af det ærede Medlem Hr. Vanggaard ikke nærmere præ-

ciseret, med hvem disse Forhandlinger skulde foregaa —, vil jeg gerne sige, at jeg for mit Vedkommende gerne tager det Spørgsmaal op til Overvejelse og nærmere Undersøgelse.

I Dag har jo en Del af Diskussionen drejet sig om det Spørgsmaal, hvorvidt denne Sag burde henvises til Voldgiftsavgørelse. Jeg finder i denne Anledning Grund til at minde om, at under Forhandlingernes Forløb var det i hvert Fald for det udenrigspolitiske Nævn ikke ubekendt, at vi opgav den oprindelige Hensigt: at søge at faa Suveræneteten anerkendt, og gik over til at søge Forstaaelse om praktiske Spørgsmaal udeladende Suverænetetsspørgsmaalet. Jeg mener, at den Forandring, der derved skete i Fremgangsmaaden, i Formaalen og i Rammen for Forhandlingerne, var ogsaa vel bekendt i hvert Fald indenfor det Gremium, som Regeringen havde Pligt til at gøre bekendt med dette Forhold, saa at det kan siges, at det er for sent at fremkomme med denne Tanke nu. Denne Sag maa nu gaa sin naturlige Gang herfra til Udvalget.

Jeg skal dernæst ganske kort besvare en Forespørgsel fra det ærede Medlem Hr. Axel Møller, der spurgte mig, hvad jeg tænkte om Opretholdelsen af Danmarks Suverænetet paa Grønlands Østkyst, og refererede til mine Udtalelser fra i Gaar. Det er rigtigt nok, at jeg har sagt i Gaar, at „det er en Selvfølge, at Danmarks Suverænetet fortsat vil blive hævdet, og at den foreliggende Overenskomst ingen Indskrænkning gør i Danmarks Ret i saa Henseende. Noget andet er, at man indenfor Rammen af de Emner, Overenskomsten behandler ved Bestemmelsen i Art. 7, har udtalt sin Villighed til, saafremt praktiske Erfaringer skulde vise, at Overenskomstens Bestemmelser paa et eller andet Punkt tiltrænger Ændring eller Supplering, at drøfte saadanne Modifikationer med Norge.“ Med Hensyn til Forventningen om Overenskomstens Virkninger rent politisk set, vil jeg indrømme, at vi er til en vis Grad ude paa Imponderabiliernes Omraade. Der er her Tale om en *modus vivendi*, som efter min Opfattelse skulde tjene til at berolige og bringe os frem ud over en forhaabentlig forbigaaende Ophidselses- og Foruroligelsesperiode. Andre er af den Opfattelse, at disse Maal ikke vil blive naaet. Her staar Paastand mod Paastand, og det vil neppe være muligt for mig at overbevise nogen, men jeg vil gerne her